

Openingsrede van de voorzitter Mr. B. van Vloten gehouden op de 49e voorjaarsvergadering van de Koninklijke Nederlandse Bosbouw Vereniging op vrijdag 2 mei 1975 te Nieuw Milligen

Dames en Heren,

Gaarne verwelkom ik u op onze 49e voorjaarsvergadering die wij midden in onze onvolprezen Veluwe houden. Eén dag slechts, omdat het bestuur meende dat het juist was rekening te houden met de excursie naar Denemarken die over enkele weken van start gaat en waaraan tot onze vreugde een groot aantal leden deelneemt. „Eén dag slechts” is niet gelukkig uitgedrukt, immers in één dag kan veel gebeuren. En er zal veel gebeuren, als wij ons aan het tijdschema houden. Voor onze huishoudelijke vergadering is anderhalf uur beschikbaar. Wellicht is het mogelijk op dat schema te winnen.

Onze vereniging verheugt zich in de aanmelding van nieuwe leden, negen in getal. Bij agendapunt 4 zullen hun namen worden bekend gemaakt.

Wij betreuren het verlies van drie onzer leden. In januari overleed de heer ir. J. Tenge te Amerongen, in februari is de heer K. W. Ledebouer te Enschede en in maart de heer ir. I. D. Sepers overleden. Ik verzoek u op te staan en enkele ogenblikken in stilte aan hun nagedachtenis te wijden.

Bij brieven van 3 februari 1975 heeft de Staatssecretaris van CRM aan de voorzitter van de Tweede Kamer aangeboden a) een nota betreffende nationale parken, b) een interimnota betreffende nationale landschapsparken en c) een nota betreffende de relatie tussen landbouw en natuur- en landschapsbehoud. Deze laatste nota werd aangeboden mede namens de Ministers van Landbouw en Visserij en van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening.

In eerstgenoemde nota wordt voorgesteld te komen tot nationale parken, die primair in verband met hun natuurwaarde dienen te worden veilig gesteld en die geen in cultuur en exploitatie zijnde gebieden omvatten. In de interimnota nationale landschapsparken worden gedachten ontwikkeld met betrekking tot de vorming van landschapsparken, waarin ook landbouwgronden en woonkernen kunnen voorkomen. Voorgesteld wordt tot een bepaald aantal proefgebieden te komen. De vraag rijst waarom niet met één proefgebied kan worden volstaan. Het gaat immers om de ervaring met een proefgebied als geheel en niet om verschillen in natuurlijke gesteldheid. De zogenaamde relatienota richt zich op de instandhouding en het

beheer van de uit een oogpunt van natuur- en landschapsbehoud waardevolle cultuurlandschappen hier te lande. Het is opvallend dat in de hierboven bedoelde nota's weinig aandacht wordt besteed aan de rol van de bosbouw welke rol steeds een zeer positieve is geweest, vooral ook met betrekking tot de landschapsvorming. Dat klemt temeer, omdat de laatste tijd de waarde die moet worden toegekend aan onze bossen en de instandhouding en de uitbreiding daarvan meer en meer aan de orde komt. Een sprekend voorbeeld is het rapport Thurlings. Welke gestalte zal worden gegeven aan het beleid met betrekking tot de bossen? Binnenkort wordt van de zijde van de Minister van Landbouw en Visserij de instelling verwacht van een „Interdepartementale Commissie inzake een visie op instandhouding en uitbreiding van het bosareaal”. Het is te hopen dat een zodanige visie binnen redelijke termijn tot stand zal komen en dat daarbij van substantiële inspraak van de zijde van de gehele bosbouw wereld gebruik zal worden gemaakt.

De poging om het samenwerkingsverband op de Veluwe op zinvolle wijze een grotere reikwijdte te geven lijkt te gaan slagen. Soepel samenspel en deskundige coördinatie zullen het ook voor kleinere beseigenaren de moeite waard maken om zich op de hoogte te stellen van de mogelijkheden.

Het Staatsbosbeheer herzielt de opzet van de uitvoering van de bosbouw taken. Per 1 april j.l. is daaraan in Gelderland uitvoering gegeven. In de kringen van het Staatsbosbeheer bestaat enige ongerustheid over de resultaten van de gesprekken die de bewindslieden van Landbouw en Visserij enerzijds en die van CRM anderzijds met elkaar voeren inzake de positie van de Natuurbeschermingsconsulenten bij het Staatsbosbeheer. Men kan zich terecht afvragen of twijfel aan de doelmatigheid van de huidige werkwijze uitsluitend kan worden weggenomen door de huidige structuur te veranderen. Het is te hopen dat een oplossing wordt gevonden die ook het Staatsbosbeheer past.

De in 1973 aangekondigde herstructurering van de bosbijdrageregelingen is in 1974 niet tot stand gekomen. Er wordt naar gestreefd in 1975 tot een geherstructureerde regeling te komen. Voor 1974 is een interimregeling getroffen, die inhoudt, dat de bedragen uit de bosbijdrageregeling met f 10,- per ha wor-

den verhoogd, terwijl de natuurterreinen die gelegen zijn binnen boscomplexen ten aanzien waarvan de bosbijdrage wordt toegekend, voor een bijdrage van f 20,- per ha per jaar in aanmerking kunnen komen. Deze regeling geldt zoals gesteld alleen voor 1974. Betreurd moet worden, dat deze interimregeling thans nog niet de Staatscourant heeft bereikt. Al verscheidene keren is in bosbouwkringen erop gewezen dat de instelling van een instandhoudingsbijdrage naast de bosbijdrage aanbeveling verdient. Natuurbeschermingsorganisaties ontvangen nu reeds circa f 70,- per ha per jaar naast de bosbijdrage.

Op 1 april heeft onze vereniging het Bosschap verzocht tot de instelling van een zaadcomité te willen overgaan. Een desbetreffend besluit is op 23 april j.l. tot stand gekomen. Deze instelling is het resultaat van de activiteiten van de werkgroep onder leiding van de heer Koster. Wij zijn deze werkgroep zeer erkentelijk voor het doeltreffende werk dat hij heeft verricht.

Op grond van de boswet kunnen kapverboden worden opgelegd. Dat is in 1971 gebeurd in Neede waar het ging om een gemeentelijke wegbeplanting. In de vorige maand zijn in het gebied rond Winterswijk twee kapverboden opgelegd ten aanzien van enkele kleine particuliere bosjes die onderdeel uitmaken van de begroeiing langs de Willinkbeek en de Kleine Beek.

Wordt het kappen dus wel eens tegengehouden, er zijn ook gebieden waar te weinig wordt gekapt. Op vele plaatsen blijft namelijk in toenemende mate het hakken van grienden en het maaien van riet, ruigten en (vochtige) hooilanden door particulieren achterwege met alle consequenties van dien voor natuur en landschap. Om het de natuurbeschermingsinstanties mogelijk te maken met de beschikbare middelen een zo groot mogelijk areaal van de genoemde terreintypen op adequate wijze te beheren worden naarstig de mogelijkheden tot mechanisatie van de vereiste werkzaamheden onderzocht. Dat geschiedt door het Instituut voor Mechanisatie, Arbeid en Gebouwen, door „De Dorschkamp”, het Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten.

Wat de houtmarkt betreft was het interessant te vernemen, dat Van Gelder Papier plannen heeft de krantenpapierproductie in Renkum te gaan concentreren, waarvoor een nieuwe machine zal worden aangeschaft. Voorts wil Van Gelder Papier zich in nog sterkere mate gaan richten op de verwerking van binnenlands en Westduits hout om zodoende binnen enkele jaren onafhankelijk te zijn van de import van hout uit overzeese gebieden. Er wordt ook gekeken naar de mogelijkheid om andere houtsoorten dan groveden en fijnspar te gebruiken.

In de afgelopen winter hebben naaldhoutzagerijen, papier-, spaanplaat- en boardfabrieken hun producties drastisch moeten beperken om het aanbod zo goed mogelijk aan te passen aan de vraag. Het lukte

slechts gedeeltelijk de bestaande prijzen te handhaven. Voor het meeste inlandse rondhout konden nog redelijke prijzen voor 1975 worden bedongen, maar er dreigt een marktoverschot te ontstaan doordat de industrie vertraagd afneemt. Door uitbreiding van de leveringen naar overzeese bestemmingen wordt getracht de ineensstorting van de prijzen tegen te gaan. Deze verschijnselen lijken eerder conjunctureel dan structureel, maar niettemin overschaduwden zij de huidige marktsituatie zozeer, dat ook de markten voor paal- en mijnhout zwak zijn.

Professor Hellinga zal per 1 september a.s. in verband met het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd zijn ambt als hoogleraar in de Houtteelt van de gematigde luchtstreken neerleggen.

Er bestaan plannen om in samenwerking met de Middelbare Bosbouwschool te Velp een praktisch gericht middelbare bosbouwopleiding op B-niveau aan de Bosbouwtechnische School te Apeldoorn te verbinden. Deze plannen zijn bij de Directie Landbouw een gunstig ontvangst ten deel gevallen.

De Minister van Landbouw en Visserij ondertekende in november 1974 de beschikkingen, waarbij de stichting Bosbouwproefstation werd opgeheven en het Rijksinstituut voor onderzoek in de bos- en land-schapsbouw „De Dorschkamp” werd gesticht. Beide beschikkingen traden 1 januari 1975 in werking. De roepnaam van het instituut blijft „De Dorschkamp”. In het instellingsbesluit van het nieuwe Rijksinstituut staat o.a. vermeld, dat de directeur van het Staatsbosbeheer een programmacommissie benoemt, die hem moet adviseren omtrent het uit te voeren onderzoek. Tevens kunnen er één of meer wetenschappelijke begeleidingscommissies in het leven worden geroepen. Inmiddels zijn door de Directeur van het Staatsbosbeheer verscheidene instanties aangeschreven met het verzoek één of meer vertegenwoordigers voor deze programmacommissie aan te wijzen.

De dreiging van de agressieve stam van de iepenziekte, die in Engeland zulke desastreuze gevolgen voor het iepbestand heeft, was aanleiding een inventarisatie van het voorkomen van de iepenziekte in Nederland uit te voeren. Het onderzoek door de afdeling Pathologie en Resistentieonderzoek van „De Dorschkamp” heeft uitgewezen dat de agressieve stam vermoedelijk in de provincies Zeeland, Zuid-Holland en Gelderland nog niet voorkomt. Van een epidemisch optreden in de overige provincies is echter geen sprake. Wel blijft uiteraard waakzaamheid geboden. Om te voorzien in opvolgers van de 'Vegeta' en de 'Commelin', die zeer gevoelig zijn voor de agressieve stam, zijn door „De Dorschkamp” drie nieuwe selecties voor de handel vrijgegeven.

Het populierensortiment kreeg met de uitgifte van vijf *Populus nigra* klonen een waardevolle aanvulling.

In juni zal in Spanje een zitting van de Internationale Populierencommissie van de FAO worden gehouden, waaraan ook een aantal vertegenwoordigers uit

Nederland zal deelnemen.

Alvorens deze opening te besluiten zou ik graag namens onze vereniging en ongetwijfeld ook namens u allen persoonlijk, ir. Woltersen willen gelukwensen

met zijn koninklijke onderscheiding. Hij is benoemd tot officier in de orde van Oranje Nassau.

De vergadering is geopend.

Verslag van de 49e voorjaarsvergadering van de Koninklijke Nederlandse Bosbouw Vereniging gehouden op 2 mei 1975 te Nieuw Milligen

Met het uitspreken van zijn rede opent de voorzitter om 9.00 uur de vergadering. Enige ogenblikken van stilte worden in acht genomen na het vermelden van de leden die in de afgelopen periode zijn overleden, te weten: K. W. Ledeboer, ir. I. D. Sepers en ir. Joh. Tenge. Aanwezig zijn ruim 80 leden.

— De notulencommissie, bestaande uit: N. W. J. Borsboom, S. P. Visser en H. M. van der Hout heeft behoudens enkele redactionele wijzigingen, zijn goedkeuring gehecht aan de notulen.

— In de commissie ter verifiëring van de notulen van de 49e voorjaarsvergadering worden benoemd:

F. B. van der Hoeven, G. Kuipers en C. J. Vos.

— De secretaris deelt mee, dat bericht van verhindering is ontvangen van: M. Bol, T. Jurriaanse, P. E. de Wit en H. A. van der Meiden.

— Sinds de najaarsvergadering traden tot de vereniging de volgende nieuwe leden toe: ir. P. L. Noelmans, G. H. Ch. Kiel, jhr. ir. W. H. J. de Beaufort, ing. E. J. Dik, J. H. Mazier, J. J. E. Kortman, ir. Th. A. J. Vette, ing. G. Odenthal en drs. J. W. J. van Nunen.

— 8 leden zegden in dezelfde periode hun lidmaatschap op.

— Namens de KNBV heeft J. L. Guldemond plaatsgenomen in de Nationale Populieren Commissie in de vacature, ontstaan door het overlijden van W. J. Weidema.

— Voor de excursie naar Denemarken hebben zich 52 leden opgegeven; de voorbereidingen verlopen naar wens.

— Namens de kascommissie deelt W. E. Meijerink mee, dat kas en boeken van de penningmeester in orde zijn bevonden.

— Aan de hand van de rekening van lasten en baten over 1974 en de balans per 31 december 1974 geeft de penningmeester een toelichting op de cijfers.

— Dankzij duidelijk hogere inkomsten uit advertenties en publikaties dan begroot en dankzij lagere kosten voor het tijdschrift kan een batig saldo worden verkregen van bijna f 16.000,-. Voor het lopend jaar wordt een dergelijk saldo niet verwacht.

— Besloten wordt het saldo toe te voegen aan de reserve.

— Op voorstel van het bestuur besluit de vergadering een deel van het saldo te bestemmen voor de

uitgave van een nieuw ledenboekje, alsnog een uitkering te doen van f 1.000,- aan de museumcommissie en de mogelijkheden na te gaan tot heruitgave van het boek Boomzaden.

— In de plaats van mej. M. Goosen, die reglementair aftreedt, wordt J. L. Volmuller benoemd in de kascommissie.

— Uitvoerig wordt gediscussieerd over het bestuursvoorstel om het mogelijk te maken lidmaatschap en abonnement op het tijdschrift, voor hen die ouder zijn dan 65 jaar, van elkaar los te koppelen.

Eerzijds blijkt waardering te bestaan voor het feit, dat het bestuur een voorstel doet ten behoeve van de gepensioneerden, anderzijds krijgt het ingediende voorstel weinig steun vanuit de vergadering, omdat lidmaatschap en tijdschrift als een integraal geheel worden gezien. In de najaarsvergadering zal het bestuur met een nieuw voorstel komen.

— H. M. Heijbroek stelt namens de redactiecommissie de vergadering de discussie over vorm en inhoud van het tijdschrift in het vooruitzicht.

— De voorzitter van het bestuur van de Studiekring (C. P. van Goor) vermeldt, dat de bijeenkomst van de Studiekring zal worden gehouden op 21 november a.s. te Wageningen; thema: de instandhouding van het bos als ecosysteem. Het bestuur van de Studiekring heeft enkele wijzigingen ondergaan: C. P. van Goor heeft H. A. van der Meiden opgevolgd (reglementair) en J. J. Westra is in de plaats gekomen van J. van den Burg in verband met drukke werkzaamheden van de laatste.

Tenslotte stelt C. P. van Goor nog aan de orde het door het Studiekringbestuur aan het verenigingsbestuur gedane voorstel tot contributieverhoging. De contributie van f 5,- is onvoldoende om de voorbereidingskosten te dekken, zodat deze kosten als extra lasten aan de deelnemers in rekening worden gebracht. Na enige discussie wordt besloten dat deze zaak in het overleg tussen bestuur en studiekringbestuur moet kunnen worden opgelost.

— Nadat dr. Th. C. Oudemans de vergadering een vraag vanuit de praktijk heeft voorgelegd, waarop geen duidelijk antwoord kan worden gegeven, sluit de voorzitter ruim binnen de gestelde tijd de vergadering.